

De nieuwe vrijwilligerswet: geslaagd met vakantiewerk.

In Vlaanderen zijn honderdduizenden mensen actief als vrijwilliger. De nieuwe vrijwilligerswet moest dit enthousiasme ondersteunen en een beter kader geven, zonder in regelgeving en administratie te verstikken. Zowel de verenigingen- als de vrijwilligerssector wijzen erop dat de vrijwilligerswet door de wetwijzigingen nu beter aansluit bij de realiteit van duizenden verenigingen en vrijwilligers. De beleidsmakers hebben wel nog wat vakantiewerk over de verzekering en aansprakelijkheidsregeling.

Vrijwilligersorganisaties vragen al jaren om een vrijwilligerswet, die de verantwoordelijkheid en de aansprakelijkheid van de vrijwilliger en zijn organisatie regelt. Sinds vorig jaar is er zo'n wet die in werking treedt op 1 augustus 2006. Op vraag van heel wat verenigingen werkten de democratische partijen de voorbije maanden samen een aantal verbeteringen uit. Die worden morgen op de plenaire zitting goedgekeurd. De nieuwe vrijwilligerswet sluit daardoor beter aan bij de huidige werking van verenigingen en vrijwilligers.

De opheldering en vereenvoudiging van een aantal begrippen en bepalingen zorgt ervoor dat de nieuwe vrijwilligerswet beter past bij de realiteit en diversiteit van het verenigingsleven. Zo is de beruchte **organisatienota** vervangen door een vormvrije informatieplicht. Verenigingen kunnen nu zelf bepalen via welke (elektronische) kanalen ze hun vrijwilligers inlichten over het doel van de vereniging, de eventuele verzekering, vergoeding, plichten,... Een beslissing die niet alleen heel wat papierwerk vermijdt, maar ook consequenter kan worden toegepast nu ook het **onderscheid** tussen leden en vrijwilligers in een feitelijke vereniging verdwijnt.

Ook de **forfaitaire onkostenvergoeding** werd aangepast. Die was voor vrijwilligers zowel begrensd per dag, per kwartaal als per jaar. Onder protest van vooral de jeugdsector is de kwartaalgrens nu afgeschaft, waardoor bijvoorbeeld speelpleinwerkers zich terug een hele zomer 100% kunnen inzetten. Een wijziging die iedereen toejuicht. Een evaluatie zal moeten uitklaren of effectief alle (organisaties die werken met) vrijwilligers geholpen zijn met de huidig opgelegde maximum dag- en jaargrenzen.

Meer duidelijkheid is er nu ook over de **aansprakelijkheid** van vrijwilligers en organisaties. De wetwijzigingen geven vrijwilligers terug de principiële immuniteit zodat zij zich onbezorgd belangeloos kunnen blijven inzetten. De regeling over de immuniteit van de vrijwilligers werd gewijzigd in december 2005, maar werd nu op vraag van de ondertekenaars aangepast in het voordeel van de vrijwilligers.

Vrijwilligers zijn geen "normale werknemers". Ze houden zich niet aan de zondagsrust, moeten niet op medische controle gaan, zijn niet aangesloten bij een dienst voor preventie, kunnen geen tijdskrediet aanvragen,... De ondertekenaars ijverden er dan ook voor het verschil tussen werknemers en vrijwilligers in de wet duidelijk te maken. Positief aan de goedgekeurde wetwijziging is dat de bepaling rond de toepassingen van de **arbeidswetgeving** is geschrapt.

Op de agenda stond ook de definiëring van verschillende organisatievormen. In de realiteit bestaat er immers niet één soort "vereniging". De diversiteit in het vrijwilligerslandschap benoemen, was - gezien de verschillende structuren, substructuren en koepelwerkingen - niet de eenvoudigste opgave. De ondertekenaars zijn verheugd over het feit dat de term

“**feitelijke vereniging**” nu beter gedefinieerd is. Al is de omschrijving - belangrijk voor toepassingen van verzekering en aansprakelijkheid - nog niet sluitend en blijven sommigen ook hier deze zomer nog in de koude staan.

De overheden hebben in deze wetwijziging ook zichzelf aan het werk gezet. Zo moeten gemeenten en provincies de verenigingen en vrijwilligers informeren over de bepalingen inzake verzekeringen. De federale overheid zal ook zelf een **collectieve polis** voor die verenigingen aanbieden. Over de manier waarop geïnformeerd wordt, de inhoud van die polis - die zeker minimumnormen moet vastleggen - en de afhandeling ervan door de overheid, werden nog geen afspraken gemaakt. De einddeliberatie volgt dus, na vakantiewerk, in de loop van het najaar... Op 1 januari 2007 worden de bepalingen inzake verzekeringen en aansprakelijkheid van kracht.

Het voorlopige eindrapport? Het gezamenlijke overleg van de democratische partijen wierp zijn vruchten af. De wetwijzigingen zijn realistisch zodat Vlaanderen met al zijn grote en kleine initiatieven terug leven kan geven aan spontane, sociale initiatieven. Mits nog wat vakantiewerk verwachten de vrijwilligerssector en het verenigingsleven vanaf januari 2007 een volledige en stimulerende toepassing van de vrijwilligerswet.

Meer info:

**De Verenigde Verenigingen, Hugo De Vos (FOV vzw), tel. 02 244 93 39
Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw, Eva Hambach, tel. 03 218 59 01**